

- עלי מרפא
- שערי הגליון
- יין הנגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק המרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- הרצונות פועלים!
- תמימות של פרה... הלואי עלינו
- ענוה באופן הנכון
- לחיות עם תמימות חכמה
- מצוה של שמחה
- התורה הזמנית:
- תענית המתקנת אחורי הקדושה
- להסוך את הכפירה לאמונה
- מידות טובות
- כח היראה הפשוטה - נחש הנחשות
- אל תכה בסלע
- סבלנות עד הישועה
- הלכות הנוגעים לשמחות

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אתה יכול למעול כל מה שתמצא - ע"י רצונות וכיסופין.

מכתבי מוהר"ת סי"ד

וגם על ידי רצון וקסופין אמתיים תוכל לזפות להיות פה פמה פעמים, פי הכל יוכלין לקעל על ידי רצונות וקסופין, ולהרגיל את עצמו לדבר הרצונות והקסופין פמיו.

קומו נא, עמדו נא, עוררו נא לבבכם הטוב היטב היטב, להרגיל עצמכם לילה בדרך הזה - ללסוף ולהשתוקק הרבה להשי"ת בכל עת ולדבר הקסופין פמיו, שעל ידי זה נארגין עולמות וחדושים נפלאים, ע"י צרופי אותיות ברליא שערים, המצטרפין ונדהוין בצרופין חדשים נפלאים ע"י דבוקי הקסופין להשם ולתורתו ולדרכיו הקדושים, פמוכן ומבאר בהתנה"ך אית לן בידא בדרב"א (ליקו"מ סי' ל"א) עין שם היטב, פי לא דבר ריק הוא מקם, פי הוא חייכם.

וע"ז נתעוררתי עתה הרבה מדי דברי עם אחד מבני הנעורים, פמה וכמה מעלות טובות להזכה לילה בדרך רבי"ל, פפרט גענין הרצונות והקסופין להשי"ת ולתורתו בכלליות ובפרטיות, ולדברם פפה; הן בדרך קלל - שרצונו להיות יהודי באמת, הן בפרטיות - מה שחסר לו בפרט באותו העת וכו' וכו'.

אשרי אשרי שישאחז בזה, לית קל מוחא סביל דא מה שנגעשה ונארג מזה בעולמות העליונים, ונפלאות השגשוגים העולמים לפנינו יתברך על ידי זה.

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדוש	יום קדש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות חידושי	משנה ברוחה ה"ב	דף היומי	ימי מוהר"ת
שבת	ה	קדש	ריג	קב	לט	ר	
א	ו	קדש	ריד	קג	מ	רא	
ב	ז	קדש	רטו	קד	מא	רב	
ג	ח	קדש	רטז	קה	מב	רג	
ד	ט	קדש	ריז	קי	מג	רד	
ה	י	קדש	ריח	קיג	מד	רה	
ו	יא	קב	ריט	קיג	מה	רו	

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ס"ב

להסנים לא להבין

הנפש כלואה בבית כלא קטן. אפוף חששות ופחדים, מסוגר בחלישות הדעת וביזיונות. כל שצריך הוא מעט אפר של פרה אדומה תמימה.

בית הכלא של החיים מצוי בדיוק במקום בו אנו תקועים. מסורג היטב בקנאה, חלישות הדעת, עייפות וייאוש עמוק. גורמים אינם חסרים. הסביבה, העבר, העתיד וכל מה שנדמה כאילו פועל נגדינו. לא חסרים לו לאדם ראיות מוצקות על עליותו. מאן-דהו פגע בו, אמר מילה שלא במקום. נדמה לו, ובעצם בטוח הוא, ששמע את פלוני אומר ברמז אלאמוני, משהו שלילי בנוגע לאישיותו.

כמה קל להתרוקן מרוח חיים ושמחה. משפט אחד, מכת ברק של זיכרון מריד מהעבר. כישלון קטן בהווה. וכבר ברור לגמרי 'אינני יכול'.

העולות כגורם העליבות

סיבה עיקרית לקריסת מערכות הנפש הן העולות. העולם מלא לדעתנו בחוסר צדק. נדמה כאילו הרשעות והעוול מנצחים. הטוב נעלם ונסתר. רבבות פעמים ניסינו לעשות טוב, לאמץ הנהגות ישרות. והמציאות כאילו פועלת לדעתנו. סיבות שונות ומשונות מונעות מאיתנו כמעט תמיד להתמיד במעשה טוב.

יש גם את הקולות הנוראיים שאינם מפסיקים לשאוג במח. יש את המחשבות המייאשות, הטוענות ללא הרף 'איך ראוי, איך יכול'. הן גם מעלות נשכחות. דואגות להזכיר לנו כישלונות ועוונות דווקא כשהלב משתוקק להתחיל מחדש מעשה טוב. ויש גם את 'החכמות', המח נוטה להסתבך בחשבונות ופילוסופיות. קושיות וחקירות, על עצמינו ועל הסובב אותנו. על העבר ועל הווה. ובינתיים הלב מתעקם שוקע בתדרמה.

קול נוסף שאיננו חדל מלהכות בנו הם הזיכרונות הטובים. היו לנו פעם הנהגות נאות. לשבת היה טעם של גן עדן, לתפילה ניחוח של עבודת הקורבנות. היו לנו זמנים של תורה מתוך שלוה ללא רחיים על הצוואר. בלי חובות והתרוצוצויות. הלב נקשר אל האופן הענוג בו זכינו לקיים אי פעם את עבודת הבורא. והציור הנחמד הזה, מסתיר לגמרי את אוצרות עבודת השם הממלאות את ההווה.

אפר פרה ושמו הכנעה

לבית המאסר של חלישות הדעת יש בתורה הקדושה שם. קוראים לה 'רוח טומאה'. הטומאה, כשמה כן היא, אטימות נוראה, המסתירה את האור וסוגרת בפנינו את שערי ההצלחה. בזמנים קדומים, כשחינו חיי טהרה,

כמה קל להתרוקן מרוח חיים ושמחה. משפט אחד, מכת ברק של זיכרון מריד מהעבר. כישלון קטן בהווה. וכבר ברור לגמרי 'אינני יכול'.

שבאדם, שלמה המלך לא עמד על סודה. אפר הפרה טמון היום בעצם היותו 'חוקה'. העובדה שאיננו מסוגלים להבין את המתרחש. היא שיכולה להוביל אותנו אל מחוץ למאסר העליבות והטומאה. הנהגת העולם פלאית, אין דרך להבין את המתחולל בכלל ובפרט. אין אדם יודע את סוד מסילת חייו. הסיבות שמאחורי הכישלונות, האכזבות והנפילות. זוהי 'חוקת' החיים.

כשמנסים להבין, עלולים להיטמא. ליפול ברשת תסביכי הפילוסופיה. בחשבונות והשערות לאין קץ ובסופן אכזבה עמוקה יותר. כשמתעקשים להתרפק על מה שהיה, מאבדים את הזכות לעבוד את השם בהווה. השאיפה להבין את המחולל עימנו. היא תמצית רוח הטומאה.

על מנת להיטהר יש להסכים בראש ובראשונה לא להבין. אפר פרה הוא חוק. חוקים אינם ניתנים לפירוש והסברה. ביום בו נחדל מלבקש הסבר למציאות, לעליות ולירידות, להצלחות ולכישלונות. בו ביום ייפתחו בפנינו שערי טהרה.

אפר פרה מצוי בידי של כל מי שמוכן להשפיל עצמו כאזוב. להשליך את עצמו ואת דעותיו, את זיכרונותיו המתוקים ואת השגותיו, ולקבל את מציאות הנהגת השם כפי שהיא היום, בהווה. מתוך ביטול והכנעה, מתוך שפלות מוחלטת כאפר פרה. רק אמונה תמימה וישרה.

אפר פרה מסוגל להשיב לידינו את נכסיו שאבדנו, להחזיר לנו את הביטחון והשמחה שינחו את דרכנו בהירות חדשה.

תמשיך להמתין

רבינו אומר בלקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה מ"ח צריך להיות עקשן גדול בעבודת ה', רבי אברהם בר"נ היה רגיל להוסיף שהכונה היא על תפילה. בדבר אחר, הרי אי אפשר בכלל להתעקש, רק בתפילה צריך להתעקש. ועוד דבר מונח בזה: כתוב בתורה שלפעמים יש בחי' של 'זמנין דלא שמע', לפעמים לא שומעים למה שהוא מדבר.

זהו זוהר פלאי, איך שייך שלא ישמעו בקולו, והרי אפילו רצון טוב אינו נאבד?

רק הפירוש הוא כך: לפעמים שומעים לתפילתו מיד, ולפעמים אומרים לו להמתין. 'זמנין דשמע' - מיד, כבר ומיד הוא נושע. ו'זמנין דלא שמע' - אינו נושע מיד, אומרים לו המתן.

אבל לא בגלל שהדיבורים שלך הולכים לריק חלילה, אלא שאתה מוכרח להמתין. לפי מה שאתה עכשיו אי אפשר לתת לך את מה שאתה רוצה, אתה מוכרח להמתין.

ומה תעשה בינתיים? תפצח גרעינים? מה תעשה בינתיים?

רוצים ממך שלא תפסיק לרצות. הלא אתה רוצה דבר טוב, אתה רוצה להיות יהודי, אבל לחכות אתה מוכרח, רק שלא תפסיק לרצות.

רבינו אמר למישהו 'האם אתה רוצה לרצות?'

הרצון הוא דבר עצום. אני לא מפסיק לרצות, לא נותנים לי? אבל אני רוצה.

יש משל בגמ' (יומא לח) הרוצה לקנות שמן אפרסמון אומרים לו המתן, מי שרוצה לקנות נפט שיש לו ריח רע, נותנים לו מיד. אך אם אתה רוצה לקנות אפרסמון שיש לו ריח טוב, אומרים לו המתן.

ההמתנה היא כמו שאומר לרעהו: 'אני אוהב אותך, אתה קונה טוב אצלי, אתה רוצה לקנות אפרסמון, שמן מבושם, המרמז לדעת, מוחין, כמובא בזוה"ק על הפסוק 'שמן משחת קודש', אבל אתה מוכרח לחכות קצת. אם אומרים מלמעלה לחכות, מוכרחים לחכות. אי אפשר, אי אפשר לתת לו מיד, אם יתנו לו מיד יהיה זה בחי' 'פן יהסו'.

המתן. המתן. ובינתיים תבקש ממני עוד, ותראה עוד ועוד, עד שיגיע הזמן שאוכל לתת לך.

תורת אדם - לדבר לסלע

זאת התורה אדם: יש תורה ויש תורה, את עולם המחשבה על ידי התורה, אך עדיין אין זה האדם עצמו, דומה הדבר לאחד שפסל דמות דיוקנו של האדם עד שנראה ממש כמוהו [לא רק ציור על נייר]. שלמות האדם הוא מי שמעורר את נשמתו והחלק אלוך ממעל שלו [עולם האצילות], ואלו הם הלימודים של הצדיקי אמת, לא רק לתקן את מעשי האדם, לא רק לתקן מידות הלב שבאדם, ולא רק לתקן מחשבותיו של האדם כרעיונות בעלמא, אלא בעיקר לחברו לחלק האלוקי שבו, להתאחד עם קונו, להרגיש את נשמתו הרוחנית, ולדעת את מהותו האמיתית, שאזי הוא נקרא בשם 'אדם' ממש (שם).

לדבר אל הסלע: יש למעלה לב עליון, שם מתגלים הרחמים הגדולים של השם יתברך, שהם שורשי התורה, והצדיק רוצה להמשיך תורה משם - תורה המגלה רחמי ה', ולשם כך צריך להתפלל ולדבר אל הסלע - עד שיצאו מים של תורה (ליקו"מ סי' כ').

לא להכות בסלע: פעמים שהצדיק רוצה כל כך להמשיך תורה, וכאשר רואה שאין נמשכים מים מהסלע - לב העליון, אזי יכול ליפול לטעות של דחיקת השעה, ולהכות בסלע עד שיצאו מים, וצריך מאוד להזהר שהמשכת התורה תהיה מתוך תפילה של רחמים, ולא הכאה בכח של דחיקת שעה (ליקו"מ סי' כ').

זאת התורה אדם: יש תורה ויש תורה, יש לימודים שהיא כחידושים ורעיונות בעלמא, ויש לימודים ההופכים את הלומד אותה להיות 'אדם' (ליקו"מ סי' רמ"ד).

זאת התורה אדם: יש תורה המלמדת את הלומד אותה להתנהג כאדם, והוא הפעולה הראשונה שהתורה עושה עם האדם, להפוך את עולם העשייה שלו להיות מעשי אדם ולא להיפך מעשה בהמה ח"ו (שם).

זאת התורה אדם: אף שצריך ללמוד תורה שילמד את האדם איך להתנהג במעשיו כמו 'אדם', ולא כבהמה, אך עדיין אין זה האדם עצמו במהותו הפנימית, דומה הדבר לאחד שכתב שמו של האדם על נייר, כי צריך להמשיך להתייגע בתורה ולחדש חידושים אמיתיים באופן שיהפכו את מהותו הפנימית, לא רק עולם העשייה של האדם, אלא גם עולם היצירה של האדם - לתקן את עולם המידות וההרגשות, אהבה, יראה, שמחה, כעס וקנאה וכו' (שם).

זאת התורה אדם: אף שצריך לתקן את עולם המידות שבלב על ידי התורה, אך עדיין אין זה האדם עצמו, דומה הדבר לאחד שצייר ציור של אדם [לא רק כתיבת שמו של אדם, מחמת שרואים כבר דמות אדם], כי צריך לראות ללמוד ולחדש בתורה באופן שהלימודים יתקנו את עולם המחשבה [עולם הבריאה] שלו, לתקן ההשקפה והדעת, שאזי הוא נעשה אדם פנימי יותר, לא רק חיצוני (שם).

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לומר על אדם שיש לו שם טוב במקום, שבמקום שהיה לפני כן לא היה כל כך חשוב, כי זה מוריד ערכו. וכן אסור לומר על מי שעשה מחדש נשוי בעיר, שאיננו חשוב כל כך במקום שלמד עד עכשיו, כי בזה בודאי יתמוטט כבודו בעיני אשתו וחורתו ויגרום לו צער ובושה. (כלל ה' סעיף ד', ובמ"ח סעיף ח)

אסור לספר על אדם שבקשו ממנו טובה או הלואה ולא רצה לתת מפני רוע לבו. והוא הדין לענין מי שהלך בעיר לאסוף צדקה ולא נתנו כראוי, אסור לספר מזה, וק"ו שאסור להוציא שם רע על אנשי העיר כולה, כגון לומר אנשי עיר פלונית קמצנים הם, ותשובתו קשה כי צריך לפייס את כל בני העיר. (ח"ח לה' לשה"ד, כללי סעיף יב).

כי באמת אף-על-פי שדעת כל אדם משנה מחברו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אף-על-פי-כן צריך כל אחד לאהוב את חברו כנפשו:
ליקוטי הלכות, ריבית ה, א

הליכות

שיחות ומנהגים

זכרון עלמא דאיתי

יום המיתה, און ס'א'יז ניט דא קיין אזא העלמה ווי דער יום המיתה" - "אין פנה דער ודאי כמו יום המיתה. ואין פנה דער מסתור ונעלם, כמו יום המיתה":

אמר פעם מוהר"ן: "איך האב זעך אלסדינג אויסגעמאלט, נאר דעם ערשטן בריוו הבא אין קבר האב איך זיך נישט געקענט אויסמאלן, ווי אזוי וועט מען מער דארטן אויפנעמען" - "הכל צריך לעצמי, רק הבריוו הבא הראשון שפוקבר, לא יכלתי לציר לעצמי, היאך יקבלו שם את פני"

כשדבר פעם מוהר"ן מהלך חיי האדם בעולם הזה העובר כצל הפורת, אמר: "אט איז נאך נישט דא מיט וועמען צו רעדן, אט איז שוין נישט דא פון וועמען צו רעדן" - "הנה אין 'עידן' עם מי לדבר, והנה אין 'פבר' ממי לדבר". כל כך מהר עוברים הימים והשנים:

מוהר"ן אמר: "די וועלט איז נישט און מען קען זי נישט כאפן, תורה ותפלה איז יא און מען קען דאס יא כאפן" - "העולם הזה הוא לא, ואין באפשרות לתפסה. תורה ותפלה הם 'כן', ואפשר לתפסה ולהשיגה":

פעם אחת, כשהגיע מוהר"ן למשנה שבפסוק: "עקבא בן מהללאל אומר, הסתפל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה, דע מאין באתי, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחסון", נתלהב מאד מאד, ואמר בזה הלשון: "פאר וואס איז רשב"י געווען רשב"י? ווייל ער האט געוואוסט! פארוואס איז געווען דער האר"י הקדוש? ווייל ער האט געוואוסט! פארוואס איז געווען דער בעל שם טוב הקדוש? ווייל ער האט געוואוסט! פארוואס איז געווען דער הייליגער רבי דער הייליגער רבי? ווייל ער האט געוואוסט! פאר וואס בין איך איך, ווייל איך ווייס" - "מדוע רשב"י היה רשב"י? משום שידעו! מדוע האר"י הקדוש היה האר"י הקדוש? משום שידעו! מדוע הבעל שם טוב הקדוש היה הבעל שם טוב הקדוש? משום שידעו! מדוע רבנו הקדוש היה רבנו הקדוש? משום שידעו! מדוע אני כמו שאני? משום שאני יודע!":

מוהר"ן אמר: "ס'איז ניט דא קיין אזא ודאי ווי דער

השמחה מצוה היא

נער צעיר היה החסיד רבי שלמה ווקסלר, בנו של ראב"ד הוכברג שבגרמניה, כאשר עלה לבדו לארץ ישראל, היה זה בעקבות הספר 'ליקוטי עצות' שנקלע לידו בהשגחה פרטית. מלימודו בספר הבין את גודל מעלת ישיבת ארץ הקודש והחליט לעשות מעשה ולעלות ולחונן את עפרה.

באותם ימים דרו אך מתי מעט חסידי ברסלב, בעיר הקודש והמקדש. כעבור מספר שנים, עד שהתפשטה השמחה בכל רמ"ח אבריהם וש"ס גידיהם. על החברותא לא ויתרו מעולם, כאשר חלה אחד מהם, היה חברו בא לבקרו וללמוד עמו.

מצות השמחה עדיפה

ר' שלמה ווקסלר בדרכו לכותל המערבי, תרצ"ט (באדיבות ר' אברהם סלונים)

בית המדרש חסידי ברסלב בעיר העתיקה, שבשנים ההן התקיים בדירות שכורות בהעדר מבנה של קבע, נאלץ מסיבות שונות לנדוד ממקום למקום. אחת מתחנותיו הייתה בבית מדרש סמוך לבניין 'גמילות חסד'.

"באותה עת" סיפר החסיד רבי שמואל מאיר אנשין לבנו רבי ישראל נחמן, "נהגו אנשי שלומנו, בהשפעת דברי רבי אברהם בן רבי נחמן, לרקוד לאחר תפילת ערבית במשך חצי שעה. ערב אחד, הגיעו קולות השירה והריקודים לאוזני שוכני הבניין הסמוך שהשתייכו לחוג מסוים, וכיוון שלא היו רגילים בכך, מיהרו אל בית המדרש והרימו קול מחאה בטענה שלאחר חורבן בית מקדשנו אין לערוך ריקודים. מוחאתם פסקה השירה הנלהבת באחת.

בשנת תרנ"ד, עלה מאומן החסיד הגדול רבי אברהם בן רבי נחמן חזן. הוא השתקע בארץ הקודש למשך עשרים שנה, כשמדי קיץ הוא מפליג באינייה לאוקראינה, בתנאים הקשים דאז, כדי לקיים את דברי רבינו להיות אצלו בראש השנה.

רבי שלמה - שיבתיים הספיק להינשא ולהקים בית בישראל בסיועו של רבי עקיבא יוסף שלזינגר בעל ה'לב העברי' - מצא ברבי אברהם את שאהבה נפשו; איש מלא וגדוש בכל מכמני התורה, גלה וסוד, שפל בעיני עצמו ודבוק בדביקות יוקדת בכל נימי נפשו ברבינו הקדוש. רבי אברהם מצדו חיבבו והעריכו ופתח בפניו את אוצרות הטוב הצפונים במוחו ובלבו. בבואו לאומן סיפר לאנ"ש על האברך יקר הנפש מירושלים המקורב לדעת רבינו.

רבי שלמה שתה בצמא את דברי רבי אברהם והיה מעלה אותם על הכתב. מעט מזער מרשימותיו, נדפס לימים על ידי רבי שמואל הורוויץ בספרים 'כוכבי אור' ו'חכמה ותבונה'.

כעבור מספר שנים עלתה ארצה קבוצה של חסידי ברסלב. היו אלה בני החבורה מברדיטשוב; רבי נפתלי כהן - חותנו של רבי אברהם, וכן שומעי לקחו של רבי אברהם: רבי יעקב פילמר ומי שהיה אחר כך לחתנו

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה ביאורים על תורה ס"ב מאמר ד' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ה] וְלַחֲשֹׁנֹת נִיצוּצֵי הַדְּבֹר, צִרְיָה לַתְּעִנִּית. וְכוּ' כִּי עָקַר תִּקּוּן הַדְּבֹר, הוּא עַל יְדֵי הַתְּעִנִּית. כִּי עָקַר יְנִיקַת הַקְּלִפּוֹת, אֵינוֹ אֶלָּא מֵאֲחֻזֵי הַקְּדוּשָׁה. כִּי מִפְּנֵי הַקְּדוּשָׁה אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לִינֵק, מִחֲמַת הַחֵירוֹת אֹר. אֶלָּא לְפַעֲמִים נוֹתְנִים לָהֶם מְלַמְעֵלָה מִמֶּנּוּ כַּח לִינֵק מִפְּנֵי הַקְּדוּשָׁה, וְכָל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא לְרַע לָהֶם, בְּחִינַת (מְלַחַת): "עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ." וְכוּ' וּכְשֶׁרָאשֵׁי הַתְּאֻוֹת שֶׁהֵם הַקְּלִפּוֹת מֵתַגְבְּרִים, צִרְיָה לְהַדְּבִיק וְלַחֲסֹתוֹ אֲחֻזֵי הַקְּדוּשָׁה, שְׂפָא יִיקָו. וְדְבָקוֹת אֲחֻזֵי הַקְּדוּשָׁה, הֵיא עַל יְדֵי הַתְּעִנִּית. כְּמוֹ שְׂמֹתֵבִים שֶׁם הַיּוֹ"ה בְּחִינַת אֲחֻזֵי, שְׂמֹתֵבִים מִתְחַלֵּה יו"ד, וְאַחַר כֵּן מִשְׂרֻזִּים וְכוֹתְבִים ה"א חוֹזְרִים לְאֲחֻזֵי וְכוֹתְבִים יו"ד ה"א וְכוּ'. כֵּן הַתְּעִנִּית, שְׂהוּא עָקַר הַכְּנֻעַתָּה שֶׁל הַשְּׂרִים הַיָּבִל, הוּא בְּחִינַת דְּבָקוֹת אֲחֻזֵי הַקְּדוּשָׁה: כִּי עָקַר זְכוּת הַתְּעִנִּית, אֵינוֹ אֶלָּא כְּשֶׁאֵנוֹ חוֹשְׁבִים הַשְּׂעוֹת שֶׁהַתְּחִיל לְהַתְּעִנֹת. לְמַשְׁל, כְּשֶׁמִּתְעַנֶּה שְׂנֵי יָמִים, הַיּוֹם הַשְּׂנֵי שְׂהוּא נֶחְשָׁב בְּיֹתֵר, אִין מִחֲמַת עֲצָמוֹ, אֶלָּא מִחֲמַת שְׂאֵנוֹ חוֹזְרִים לְיָוִם רָאשׁוֹן, אִין נֶחְשָׁב יוֹם שְׂנֵי לְזְכוּת יוֹתֵר:

גַּם כִּי עָקַר כָּל הַדְּבָרִים הֵן הַתְּחִלָּה, כִּי 'כָּל הַתְּחִלּוֹת קְשׁוֹת, מִחֲמַת שְׂיוּצָא מִהַפֶּךְ לְהַפֶּךְ. אֶבֶל אַחַר הַתְּחִלָּה, הוּא נִכְנָס מֵעַט בְּהַגְל, וְאֵינוֹ קוֹשֶׁה עֲלָיו כָּל כֵּךְ. וְכֵן כָּל יוֹם וְיוֹם שְׂהוּלָךְ לְמִרְחֹק מִהַתְּחִלָּה, כֵּן נִקַּל הַדְּבָר, שְׂנִכְנָס מֵעַט בְּהַגְל. נִמְצָא שְׂעָקַר כַּח הַעֲבוּדָה שֶׁל כָּל יָמִים, אֵינוֹ אֶלָּא הַתְּחִלָּה, שְׂאֵנוֹ צְרִיכִין לְחַזֵּר לְאֲחֻזֵי, לְיָוִם רָאשׁוֹן שֶׁהַתְּחִיל לְהִבְיָו וְלַהַתְּעִנֹת. שְׂהוּא תְּחִלַּת הַתְּשׁוּבָה, שְׂהִיא קוֹשֶׁה עֲלָיו הַתְּחִלָּה, שְׂיוּצָא מִהַפֶּךְ לְהַפֶּךְ. וְכֵל יוֹם חוֹזֵר לְאֲחֻזֵי, לְקַבֵּל כַּח מִהַתְּחִלָּה. וְכוּ' זֶה בְּחִינַת (מֵרַשִׁית י"א): "וְהָיָה רֵעֵב בְּצִרְיָה". יָעֵב, הֵינִי בְּחִינַת תְּעִנִּית, שְׂמֵרְעִיב אֵת עֲצָמוֹ. זֶה הוּא דְבָקוֹת אֲחֻזֵי הַקְּדוּשָׁה, כִּי הֵינִי אֶלְקִים בְּחִינַת אֲחֻזֵי, מִסְפָּר יָעֵב. [כִּי שֶׁם הַיּוֹה בְּאֲחֻזֵי, דְּהֵינִי י"ק יק"ו יקו"ק עוֹלָה ע"ב. וְשֶׁם אֶלְקִים בְּאֲחֻזֵי, כֵּן א א אל אלקי אלקים עוֹלָה ר'. וְשְׂנֵי יָוִם יחד עוֹלִים רע"ב] וְיָוִם אֲבָרְהָם מִצְרִימָה, הֵינִי חוֹרְדוֹת מִיָּמֵי הַתְּקָדִים לְחֻלְחָה מִצְר הַקְּרוֹן, וְכוּ'.

תיקון אחורי הקדושה

רבינו מאריך כאן מאוד בעניין התענית, שהוא הכח לצאת מההסתרה ולהשלים את האמונה, שע"ז תבטל יניקת העכו"ם, ועי"ז יכול האדם לזכות לאמונה שלימה, בבחינת לקרוא כולם בשם ה', שגם בחינת העכו"ם שבו יכול לדבר לפני ה' בהתלהבות הלב ובידיעה ברורה שהשי"ת עומד עליו ושומע תפילתו, כי כח התענית הוא תיקון דבקות אחורי הקדושה, שע"ז נתגלה פני הקדושה, ועי"ז יוצאים כל הניצוצות מבין העכו"ם ואז נשלם האמונה, [והיינו שזהו התיקון לבחינת הקושיות שאין עליהם תשובות, כי שורש הקושיות האלו הם מיניקת העכו"ם, וכשנוטלים יניקתם, ממילא מתבטלים הקושיות האלו, ומאיר אור האמונה בשלימות, כן מבואר בדברי מוהר"ת בהל' חלב ודם ה"ד].

והנה רבינו מאריך ומבאר בזה דברים עמוקים מאוד בעניין אחורי הקדושה ופני הקדושה, ושעיקר כח התענית תלוי בכח ההתחלה, ובזוודאי אין איתנו יודע עד מה, אבל מתוך האריכות שהאריך כל כך רבינו בעניין זה, מבואר שזהו מהות העניין ממש, והיינו שעיקר אור האמונה תלוי בתיקון בחינת אחורי הקדושה, שהוא עצמו עניין הסתרת אור האמונה, כי פנים הוא בחינת התגלות והארה, ואחור הוא בחינת הסתרה והעדר האור, וכל התגברות התאוות בעולם הזה הוא בחינת אחורי הקדושה, שמזה הוא עיקר יניקת הקליפות, ועי"ז שאדם נופל להסתרה הזו ואינו מחבר את בחינות האמצעי להשי"ת, שע"ז נופל לתאוות, זהו עיקר יניקת הקליפות, ועי"ז מתגברים בהסתרת אור האמונה.

והתיקון לזה הוא בחינת התענית שהוא תיקון האחורים, ולדבקם אל הקדושה, וזהו הכח של תענית, שהוא כח ההתחלה, להתחיל להתעורר לצאת מהבלי עולם הזה, ומההסתרה שמשתייך הקליפות כאילו המקומות האלו רחוקים מהשי"ת, אלא להתחיל להאמין באמת לאמיתה שאין עוד מלבדו וכל מה שיש בעולם הכל הוא

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

מהי המידה הגרועה מכל המידות רעות שבעולם, העוקרת ומכלה את האדם משני עולמות, יותר מכל התאוות?? דה"ל

תשובה לחידה הקודמת:

איזה דבר הוא כמו "חתונה גדולה מאד ושמיים ומרקדים שם הרבה מאד מאד בשמחה וחדוה גדולה?" שבת קודש!! שיחות הר"ן רנ"ד, עיי"ש

הזוכה: אריה לייב שפירא מו"ע, ישיבת ברסלב ברנפולד זכה בשובר זכיו ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן

תיקונים נוראים ועצומים, ועי"ז מוציא מהקליפות את ניקתם ואז מתבטל ניקת העכו"ם שעי"ז האדם מסתכל על העולם בהסתכלות של "עכו"ם" ומתחיל להסתכל על העולם בהסתכלות של איש ישראלי, לידע ולהבין ולהאמין שאין שום דבר שהוא סתם, ובכל דבר יש תיקון נורא.

קבלת תענית

ובאמת בעניין התענית מצאנו דבר חידוש, שהתענית תלוי בקבלת התענית, ואף אם התענה כמה ימים, אבל לא קיבלם על עצמו, אין לזה כלל שם תענית, וכמבואר בגמ' (תענית יב.). ולשון הגמ' שם שאם ישב בתענית בלי לקבלו עליו דמי למפוחא דמלא זיקא, ופירש רש"י 'הוא המפוח שנופחין בו הנפחין את האור, המתמלא ברוח, אף זה נתמלא רוח, שלא אבל בחנם', ומבואר בזה שיעקר התענית הוא קבלת התענית, ואם יצער את עצמו בתענית אבל לא היה קבלת תענית, חסר את עיקר עניין התענית.

וכמו כן מצינו בגמ' (תענית ח:) שעצם קבלת התענית מועילה, וכמבואר שם בגמ' שפעם אחת היה צרה שהיו צריכים להתענות עליה, אבל המלכות גזרה שלא יתענו (כי ידעו את כח התענית, לבטל גזירתה), ואמרו שם שדי במה שיקבלו על עצמם את התענית, ואחר כך כשתעבור הגזירה, אז יתענו, ודי בכך כדי לבטל את הצרה, והביאו על זה את הפסוק שנאמר בדניאל (י. יב) 'יאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך', ומבואר גם בזה שיעקר חשיבות התענית הוא הקבלה, והיינו הרצון וההבנה לצאת מהבלי העולם, וכלשון הפסוק "מן היום וכו' אשר נתת את לבך להבין ולהתענות", שמה שנתן לבו להבין שהוא רוצה להתענות, זהו עיקר התענית, ובוהא מבואר גם למה חשוב כל כך קבלת התענית.

כח ההתחלה לנלות את האמונה בקטנות המוחין

וכפי שמאריך כאן רבינו שעניין התענית עניינו כח ההתחלה ותיקון בחינת אחורי הקדושה, כי העיקר הוא זה בעצמו שאדם יבין שכל המציאות של "אחורי הקדושה" שהוא כל המציאות של העולם הזה שהיא מלאה הסתרה על אור האמונה, שנדמה כאילו האמצעים הם עניין לעצמו, כל זה הוא מחמת שיש ניקת העכו"ם, וממילא מתגבר הכח של העכו"ם והסתרא אחרא להעלים ולהסתיר את אור האמונה, עד שנדמה לאדם שהכל טבע, וממילא נופל לתאוות, תאוות אכילה, ותאוות ממון, ושאר כל התאוות, כי העולם הפשוט והחיצוני מבלבל מאוד ומרחיק מאוד מהשי"ת.

ובאמת כל הרעב מסמל את בחינת קטנות המוחין, מול השובע שהוא בחינת גדלות המוחין, כי שבע הוא ש' ע"ב, ש' הוא אלקים במילוי יודין, ושם ע"ב הוא בחינת חסד, ואילו רע"ב, ה' הוא אלקים באחוריים כמו שמאריך רבינו לבאר, והע"ב הוא ג"כ בחינת חסד, כי באמת כל העולם הוא רק חסדים, אלא שרע"ב הוא בחינת הסתרת הידיעה ונדמה לאדם שהוא בקטנות המוחין, וזהו סגולת התענית לצאת מהסתרה שיש במקום של הקטנות, ולגלות גם שם את הדרך לדבקות בה' שזהו עיקר השלום דקדושה והוא עיקר שלימות וקישוטי האמונה.

וכבר נתבאר שיש כמה וכמה בחינות תענית, כי עצם מה שאין אוכלים חלב ודם הוא ג"כ בחינת תענית (כמבואר בליקו"ה הל' חלב ודם ה"ד). וכמו"כ מה שאין אוכלים קודם התפילה הוא בחי' תענית כמבואר בליקו"ה הל' השכמת הבוקר ה"ג]. נמצא שיש כמה וכמה אופנים של בחינת תענית ששייך גם אצלנו, אף על פי שבחינת תענית כפשוטו צוה עלינו רבינו שלא להתענות.

להשי"ת בכל נקודה שאנו חסרים מקרבת ה' אפי' בדקות, כעבודת הצדיקים הגדולים.

ולכן אומר דע שאע"פ שאתה עדיין רחוק משלמות, אתה יכול וחיוב להיות מחובר אליה בכח ההתקשרות לצדיק, ועי"ז תזכה לפעול שלמות.

אך דע שאתה צריך בעצמך להיות מקורב אל פעולת הייחוד ולא לישון, ולכן מודיע סדר העליה אין להתחזק בכל המידות ולשבור התאוות.

וכך בכל תורה בליקו"מ הואים אין שמדבר על עבודת הצדיק ופתאום נכנס העבודה הפרטית שלך, והלימוד הוא שאת השלמות פועל הצדיק, אך ארבה שייך בעבודתו ולכן גם קירוב הרחוקים שייך לך כפי בחינתך וגם תענית, וכן ממשלה על המלאכים [תו' א' ח"ב] ועוד כהנה וכהנה כנודע.

למעשה: תדע שאתה תמיד בדרך וצריך לרוץ בה, אך גם בדרך תזכה לפעול תכלית בכח הצדיק שנמצא שם.

חיים קפלן, צפת.

ההתקשרות וההתחללות של כל אחד בראש בני' הלא הוא הצדיק, וכך לזכות ע"י ההתקשרות לעשות פעולה פשוטה בדרגתו הנמוכה, והצדיק יפעל בזה את שלמות היחוד במקום שזה להיות עומד שם, וע"כ רבינו אומר דע שאם תאמין ותתקשר להשגה שלי אתה פועל יחוד נשגב מאוד של אפי' באפי' ע"י אכילתך.

אך עם זאת אל לנו לטעות שרבינו רצה לרומם אותנו בעצמינו [כמוהו ממש'] ושנתמיד בעבודה מדרגה לדרגה ונזכה בעצמינו להשגות גדולות, ולא כאלו האומרים שהצדיק שייך לעולמות העליונים, ולנו אין בזה שום שייכות, ואנו עובדים את ה' בלי שכל ורק בהתקשרות. דא"כ היה להשאיר את הסה"ק ליקו"מ באומן אצל הצדיק, ולנו לומר רק להתקשר אליו.

אלא ודאי שרבינו רצה שאנו נכנס לעבודת הקודש בשבירת התאוות, ובשלמות האמונה ודבקות בהשי"ת באהבה ויראה, וטעם שבת וכו' וכו', ולצורך

שלום וברכה למערכת עלה לתרופה, הנה כל הבא בתורה ס"ב כשנכנס בתורה שמח לראות שנעשה דברים גדולים באכילתו, ושם על הדברים, אך אחר שמתקדם בתורה רואה שזה לא פשוט בכלל לבא ליחוד אפי' באפי', כי הרי רבינו אומר שצריך לזה תענית וקירוב הרחוקים כו' וכו' ואז הותרה האכילה, ואז שואל האדם רבינו למה התחלת את התורה בלי תנאים לומר שע"י אכילתם של ישראל נעשה יחוד קובו"ש אפי' באפי' וגרמת לי לתלות תקוות, ואז אתה מגלה לי שכביכול אין לי עם זה שום שייכות?

אך הנה מאוד עמקו מחשבות רבינו, ורוצה ללמדנו כלל כל הרוצה לעבוד את השי"ת באמת ומקושר לצדיק האמת.

דבאמת לבא לשלמות העבודה ולגרום לשלמות הייחוד בעבודתו, אין מי שיוכל חוץ מהצדיקים המופלגים במעלה מאוד, כי מי יאמר זיכיתי ליבי... אך הקב"ה עשה עימו חסד מופלא, ונתן לנו את כח

טעם גן עדן

תורה ס"ב [ח]

להפוך צירופי הכפירות לאמונה חדשה וברורה

וכפירות במציאות ה', אזי פעמים שהאדם מתבלבל, כי נסתמו שבילי השכל לתרץ לעצמו הסברים בדרך של שכל שמלא כל הארץ כבודו. ואז צריך להתבונן בשאלות עצמם, כי דווקא מאותם הדיבורים, יכול לברר הלכה חדשה באמונה, ולהתחזק באמונה גדולה וחזקה יותר מה שלא היה לו מקודם.

ומעתה הבירור החדש של האמונה הוא כבר לא רק אמונה פשוטה כדרך האמונה של הנשים ופשוטי העם, אלא אמונה שמתברר בדרך של דעת, שמבין בשכלו עד כמה צריך להאמין בה' [כמבואר באריכות בליקו"ה חלב ודם ג']. וכל זאת נעשה דייקא על ידי שהתעורר אצלו מחלוקת בין היצר טוב ליצר הרע.

ד] ולכן העצה לך הוא לימוד הפוסקים, שעל ידי שלומד דרכי שלום והכרעה דרך הפוסקים לעובדא למעשה, נפתחים שבילי השכל אצלו להכריע ולעשות שלום בין היצר טוב ליצר הרע. לא רק להכניע את היצר הרע, אלא אדרבא להפוך צירופי ההסתרה ולשמוע דייקא משם את האמונה באופן ברור ממש, שזהו העניין שצריך לעבוד את ה' בשני יצירן דייקא.

א] הצדיקים לוקחים את הדיבורים של אלו המתנגדים עליהם, והופכים את הצירופים של אותם הדיבורים שמדברים עליהם ועושים מהם 'הלכות' (ליקו"מ י"ב, סוף תורה ס"ב).

ואף שיש בזה סודות גדולים בדרכי השגתם של הצדיקים, אך יש בזה גם עבודה פשוטה ומעשית השייך לכל ואחד. כי כשאדם שומע דיבורים של מחלוקת, אזי אם יקשיב היטב לאותם הדיבורים והטענות, הרי שיש שם כמה טענות שהם בעצמם יעזרו לו לברר יותר את השיטה והדרך שלו, ובהוא מתקן את חלק ההסתרה שבתוך דברי המתנגדים על הצדיק.

ב] גם בבירור הלכה פסוקה, אפשר לראות זאת. כי דווקא על ידי המחלוקת ולאחר שבוחנים את שני צדדי הסברא מתחדד ההלכה ויוצא פסק מחודש, בבחינת 'שלום והכרעה', כי לא תמיד ההלכה היא כמו צד אחד, מחמת שהסברא הנגדית מחדש עוד פרט היוצר הלכה חדשה.

ג] כאשר יש מחלוקת בין היצר טוב שהוא ידיעה ברורה שמלא כל הארץ כבודו, ובין היצר הרע שהוא הסתרת הידיעה, שאלות

להפוך נעם לרחמנות

אל תנה בסלע...

נער יהודי ההולך וגודל בבני שנות הנערות, דומה לעם ישראל ההולכים וסובבים במדבר ארבעים שנה - בבחינת 'צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה ועיף בלי מים'.

אנו כהורים ומחנכים מייחלים לרגע בו ייפתח לו הלב להבין שצריך לשתות מים נקיים וצלולים ממי התורה, ולא מים עכורים מבורות נשברים. מחכים ומצפים אנו שייפתח לו הלב בתורה, שיהיה לו הרגש בקדושה. וכמה תפילות תחינות ובקשות, סגולות וקברי צדיקים, משקיעים אנו בכדי לזכות לראות נחת יהודי, שיתקיים בהם הפסוק 'פתח צור ויזוב מים'.

כאשר אין מים במדבר, מתחיל תלונות, למה אין מים, למה אין נביעה בלב הנער. ומרוב לחץ יכולים אנו 'להכות בסלע', וזו הסכנה הגדולה.

כי העצה הגדולה ביותר לחינוך, היא לדבר אל הסלע ולא להרפות, עד שיתהפך 'הצור' - לב אבן, לאגם מים עד שיאמר 'רוצה' אני. לדבר אל הסלע, עוד דיבור, עוד חיזוק, ועוד שיחה, ועוד טפיחת שכס, עד שאבנים ישחקו המים, ובמשך הזמן, יתמסמס לב האבן והדיבורים יכנסו פנימה. וכמאמר הידוע על הפסוק 'על לבבך' - שגם כאשר הלב סתום וקשה ונדמה שהדיבורים אינם חודרים, יש להניח דיבורים 'על' הלב, ויום אחד כשיפתח הלב, כל הדיבורים יפלו אל תוכו.

וכמו כן, יש 'לדבר' אל הסלע העליון - לב העליון שם מתגלה כל שערי הרחמים, לדבר לה' עוד תפילה ועוד שיחה בתחינה של רחמים אולי יחוס עם עני ואביון.

אך כאשר נדמה שהדיבורים אינם פועלים, והסלע אינו מוציא מים, יכול האדם ליפול לטעות גדולה של דחיקת שעה, ולהכות בסלע!

כי כאשר אדם רואה שאין התפילה נענית, אזי יכול בטעות להיכנס לתפילה באופן של דחיקת השעה, שרוצה לגזול מהשם יתברך בכח גדול את הישועה, ומתפלל מתוך לב כבד מלא בטענות, למה עדיין אינו רואה שום ישועה.

וזאת צריך לדעת, שכל תפילה היא בבחינת המשכת מים מהסלע והלב העליון, וזה רק באופן ש'מדבר אל הסלע' ולא 'להכות בסלע' בכח גדול. לבקש רחמים, ולעורר בתחינה את הרחמים העליונים שה' ירחם להשפיע נחת, גם כשלא מגיע לו מצד הדין.

וכן יש להזהר מלעשות קיצורי דרך, ולהכות בסלע של לב הנער, לדבר עמו קשות ולנסות לקרבו בכח, כאשר אינו רואה שהדיבור אל הסלע עוזר, שזה היה עיקר הפגם של משה שדחק את השעה כאשר רצה לקרב את הערב רב (ליקו"ה סעודה ד').

והן אמנם שבוודאי צריך לדבר לפעמים קשות כאשר צריך לקרב רחוקים, ובפרט בחינוך שצריך להשתמש במטה עוז, להעניש וכדומה, אך כל זאת הוא רק לאחר שהתפלל באופן של רחמים שדיבר אל הסלע, אז יכול להשתמש במטה עוז ובענשים וכו', כלפי לב הנער להחזירו למוטב. כי כל תנועת הנפש בחינוך צריך להיות מתוך ייחול לרחמים, ולא באופן של הכאה בסלע.

אוצר של מידות טובות. ואם האדם שובר את מידתו הרעה אזי מתגלית המידה הטובה ומאירה בכל יופייה וזוהרה. וכן על דרך זה צריך להתבונן שמה שעובר על האדם, הן בעטיו של הזולת או בעצמו, ממאורעות הנראות קשות ורעות בעיניו והם נראות כחסרון, אבל 'אלוקים חשבה לטובה', ואם יזכה האדם, אזי אדרבה אותן רעות ומשברים שעוברים עליו, הם מעלות גדולות עבורו, ודייקא מכך נעשים תיקוני האדם ומכך הוא מתעלה ומתרום, והחסרון הופך למעלה, והמעבר הקשה שעובר בו האדם, אינו אלא כהכנה לטוב. וכן איתא בזהר (בראשית ק"ד) כי בעת שהקב"ה רוצה לעורר רחמי על האדם, אזי הוא שולח בו מתנה. ומיה אותה מתנה, שמזמין לו עני שיבקש ממנו עזר של רחמנות, וע"י שהוא מרחם על העני מתעוררים רחמי השי"ת עליו וממילא הוא מרוחם מן השמים.

והעניין הוא כי באתערותא דלתתא איתער לעילא [על ידי התעוררות של משה-מתעורר למעלה], ועיין בתורה קיט שכתב שם בזה"ל 'כשאדם צריך לרחמים, השי"ת שולח לו רחמנות, שהוא ירחם על אחר, ועי"ז מרחמין עליו, כמו שאמרז"ל (שבת קטא ע"ב) כל המרחם על הבריות מרחמין עליו וכמ"ש (דברים יג) נתן לך רחמים ורחמן... היינו ע"י 'נתן לך רחמים' עי"ז - 'ורחמן', וכן מה שאומרים בשבת 'כולה היא שת' רחם' כלומר שבזכות שבת אתה תרחם, ועי"ז יושפע לך רחמים', עי"ש.

ויש לומר על פי זה, שלא דוקא על ידי ששולחים לו עני, אלא כל פעולה לטובה שהשי"ת רוצה להשפיע על האדם - שולח לו דבר הדומה לאותה השפעה כדי שיעורר האדם את הדבר הזה באיתערותא דיליה, כגון לפעמים מתגבר החרון-אף על האדם, אזי שולחים לו מן השמים אדם שיכעיסנו, וע"י שהאדם כובש כעסו, ומתגבר על עצמו ואינו כועס באותה שעה, כובש הקב"ה כעסו ומעביר החרון אף מעליו. וכמו כן בכל הזדמנות של שבירת תאוות ומידות רעות, של פעמים אינם אלא כדי שיתנהגו אליו מן השמים מידה כנגד מידה, ואידך זיל גמוד.

חז"ל דרשו על הפסוק 'ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם (בראשית כב א)', כתיב 'נתתה ליראיך נס להתנוסס מפני קושט סלה', נסיון אחר נסיון וגידולין אחר גידולין בשביל לנסותו בעולם, בשביל לגדלן בעולם כנס הזה של ספינה.

הרי כי הנסיון שהשי"ת מעמיד בו את האדם, אם יעמוד בו יוכל על ידו להתרום ולהתעלות, כי נסיון הוא מלשון 'נס' וכמו שאמר הכתוב 'הרימו נס' - מלשון הרמה.

יסוד זה מתבאר בדברי רבינו בלקו"מ (תו"י) על המובא בגמ' (ב"ב ע"ד): שרבי יוחנן סיפר שראה ארגז שקבועים בו אבנים טובות ומרגליות, ומבאר רבינו ש'ארגז' מרמז על כעס ורוגז, ונתן הכעס דייקא קבועים האבנים טובות ומרגליות... היינו אם האדם הכעס יתגבר על עצמו ויכ' בוש את כעסו על ידי רחמנות, שבעת הכעס אל יפעל שום אכזריות בכעסו, אלא אדרבא, יגביר את מידת הרחמנות - ובמקום אכזריות יפעל דווקא פעולות של רחמנות על חברו המכעיסו - על ידי כך ימשיך עליו השי"ת הארה גדולה של רחמנות אמיתית, היינו שיידיע את תכליתו הנצחי עבור מה ירד לזה העולם, וכן גם נמשך לו הארה מהצדיק בח' משה שמשגיח תכלית הבריאה שעשוע עולם הבא.

וזה מרומז בעניין הארגז והמרגליות המובא בגמרא, שדייקא תחת ה'ארגז' תחת הכעס והאכזריות, שהאדם השכיל להת-גבר על הכעס ולא נהג באכזריות אלא ברחמנות - דייקא שם טמונים אבנים טובות ומרגליות, דייקא שם מתעוררים עליו הארות נפלאות של רחמנות מלעילא, והקב"ה מגלה לו את הארת נשמתו והארת עולם הבא, והוא ממלא את זמנו היקר והוא פועל בצל עובר הזה כפי המוטל עליו כליאות, והוא חש שאינו מתגלגל בעולם הזה להלב ותווה. והיא היא הרחמנות הנצחית הגדולה מכל מיני הרחמנות שנמצאים בבריאה.

וכן הדבר בכל מידה ומידה - שתחת כל מידה רעה טמון

עומק הפרשה

תסתכל על הנחש המאיים

והביט אל נחש הנחושֶׁת וְחִי:

זה עתה תסתלק אהרן הכהן ועמו פרחו שבעת ענני הכבוד, בני ישראל עומדים במדבר חשופים המפתיע לכל פגע רע והשמש יוקדת על ראשם, ואכן לא ארכו הימים והשמועה הגיעה לאזני עמלק - האויב הוותיק, והוא שב ונלחם בהם, בתום המלחמה המייגעת בעורה כפסע לפני הארץ המובטחת, כבר רואים בעיני רוחם את המנוחה והנחלה המובטחים להם, והנה הם חוזרים שבע מסעות לאחור - מסעות שנרכשו במשך זמן רב, שוב ארץ חמדה טובה ורחבה מתרחקת מהם. בעם עולות טענות נגד משה רבינו והנהגתו - הנהגת ה', הדרך מתארכת ללא קץ וגם על המזון ממנו הם ניזונים ביד רחבה עולות טענות שונות ובעיקר משוונות 'נתידי מן זה שתיפח במעינו' (יומא עה:).

לא עובר הזמן וה' שולח בעם את ענשו 'וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל', נחשים אימתניים שבמבט עין שורפים את העומד מולם (מדרש לקח טוב), 'נחשים השורפים את הנפש' (תנחומא ישן מה), ואכן ישראל לומדים את הלקח ושבים מיד אל משה רבינו 'ויאמרו חטאנו', 'כיון שאמרו חטאנו מיד נתרצה להם משה' (תנחומא טו), מעתה לפני ה' וממשיך להם ישועה פלאית - נחש נחושֶׁת.

נחש פלאי זה עומד להם לשעה ולדורות, אם בכל המכות כיפר להם משה לאותה השעה בלבד כאן העמיד להם ישועה לדורות עולם 'כי היה עומד נחש הנחושֶׁת כל זמן שאדם נישוך היה מסתכל בו ומתראף' (אגדת בראשית יא ב).

את סוד כוחו של נחש זה מפרשים חז"ל (ר"ה כט.) 'וכי נחש ממיית או נחש מחיה אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתראפין ואם לאו היו נימוקים'.

את עומק העניין מבאר מוהרנ"ת, כי כלל ישראל תלויים ועומדים על הקיבוץ הנורא של הנהגת הצדיק האמת, כל ערעור ופגם בקיבוץ זה מסכן את הכלל ואת הפרט, כשפגמו ישראל בהנהגתו של משה רבינו מיד באו עליהם עונשים נוראים אלו, אך ברחמי השי"ת הניח להם עצה לדורות והוא כח נחש הנחושֶׁת, בנחש זה גנז משה רבינו כח לישראל להוכיח אותם גם על יראת העונש הפשוטה, להזכיר לאדם כי אם ילזל בכוח משה רבינו הוא עלול להביא על עצמו עונשים קשים ומרים בזה ובבא.

כח פלאי זה אותו גנז משה רבינו בנחש הנחושֶׁת היה מעורר את האדם ליראת העונש זז, להזכר בענשם הנורא של הפורשים מקיבוץ של הצדיק, ואת התקוה לדורות בהשארות תחת הנהגתו לשעה ולדורות.

(ע"פ ליקו"ה הל' נט"י לסעודה ו)

◆ **שבת שפכי:** לקראת שבת פרשת בלק בו כלל המתבשרים מתורתנו של רביה"ק זיע"א מתאחדים לחזק ולהתחזק בעצת העצות - עצת ההתבודדות ב'ינו לבין ק'ונו, אנו זוכים כי יזומה מבורכת זו מתקבלת בחוגים נרחבים הן מחסידי ברסלב והן מחוזה לה, כולל בחבורות הבחורים והארגונים השונים. א"ה גם כאן ב'עלה לתרופה' יוקדש הגליון כולו לעסוק במתנת התבודדות.

◆ **בְּשׁוּרָה טוֹבָה תִּדְשֵׁן עַצְמְךָ:** בס"ד הופיע ויצא לאור הספר הנפלא "שערי דעה" על ליקוטי מוהר"ן (חלק א', תורות א-ט), המבאר את תורות רבינו ז"ל על פי ח"י כללי העיון באופן נרחב ומקיף, ובשפה השווה לכל נפש. ערוך מתוך שיעורי הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א. כולל ביאור מושגי קבלה, ועצות לעובדי ולמעשה. הפצה ראשית, מכון שערים: 0533107641. לשמיעת השיעורים: 0747461688.

◆ **הופיע! הספר החשוב "האמת והשלום אהבו"** המלקט ומבאר מתוך ספרי רבינו הק' ותלמידיו זע"א על כל ענייני הנהגת הבית. ניתן להשיג בכל נקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב. בארה"ב: 18453526402.

◆ **חדש בקו כל טוב:** פינת 'שיחת חברים' בשלוחה 2. בקרוב: סדרת "התבודדות - איך עושים את זה" מתוך גליונות קרוב השם. קו כל טוב מביא אליך באופן ברור ונהיר את מיטב המאמרים, מגליונות 'עלה לתרופה' ועוד רבים, להאזנה בדרכים, בנהיגה, ובכל זמן. 0774017157. שמעו ותחי נפשכם!

י"ר ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות לנינויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרות מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

עַל יְדֵי שְׂמֵאֲמִינִים בְּבִחִינַת הַקֶּתַּת הַתּוֹרָה, דְּהִינֵי בְּבִחִינַת הַמְּקִיפִין הַעֲלִיּוֹנִים הַקּוֹדְשִׁים שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְהִבְנֶנּוּ, עַל יְדֵי זֶה פִּעְעֲמֻ מְאִידִים הַמְּקִיפִים, וְזוֹכֵה שִׁיתְגַּלֶּה הָאֶרֶת הַשְּׂכָל בְּשִׁכְמוֹת - מַה שְׂאֲפֹשֶׁר לְאֲנָשֵׁי לְהִבְנֶן. וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכֵה לְהַתְּלַבֵּת הַלֵּב דְּקִדְשָׁה עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׂלֵהֶבֶת הַלֵּב עוֹלָה תְּמִיד מֵאֲלֵהֶּ בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָּה, וְנִמְשָׁד עֲלָיו טְהַרַת ה'פְּרָה הָאֲדָמָה, וְנִטְהַר מִכָּל הַטְּמָאוֹת: אוצר היראה, אמונה, קנא

יהלום
בתחלה צריך להאמין
בהשם יתברך, ואחר כך
יזכה להבין אותו בשכל!
ספר המידות, אמונה, כ

האם מותר להתעקש בתפילה על דבר מסויים?

כמו שרביז"ל לימד אותנו בענין התפילה והתחנה ובקשה, כמו כן הזהיר מאוד שלא להתעקש להשיג יתברך לקבל הישועה בדיק באופן שהוא רוצה. ואף שצריך להתעקש בתפילה, אך צריך להזהר שלא לגזול מהשם יתברך את הישועה. אלא להתפלל להשיג יתברך שיהיה הכל כרצונו יתברך, אם יתן, ואם לאו, לאו. כי צריך להתפלל מתוך רחמים ותחנונים, לזכור שאין מגיע לו שום ישועה, אלא רק מתוך הרחמים של השם יתברך שיתן לו גם אם אין מגיע לו מצד הדין.

כל מה שנאמר שצריך להתעקש בתפילה, הכוונה להתעקש לבוא לתפילה יום יום, כמה שיותר תפילות שיכול להתפלל, ולא להתייאש לחשוב שמא אין השם יתברך רוצה לעזור לו ולהשיעו, כי בוודאי שהשם יתברך מלא רחמים, ואפשר לפעול אצלו שישפיע עליו כל ישועה שבעולם, אפילו שבדרך הטבע אין נדמה שיתקן מציאות של ישועה. אבל כל זאת רק מתוך אמונה ודביקות במידות הרחמים של השם יתברך. ולא

מצד שהוא חייב להביא לאדם.

ועל כן צריך להתפלל מתוך הרבה שבח והודיה לה, לתבל הדיבורים והזעקות לה' בדיבורים של רחמים, ובפסוקים שמדבר על גדולת ה' ועל רחמיו המרובים.

כל סיבת התפילה הוא ההכרה וההכנעה שהכל מאת ה', ואם אדם בא לתפילה מצד הישות שלו שהוא חייב בהכרח שיהיה כך וכך, הרי הוא פוגם בכל מהות הרעיון של התפילה.

וזהו גם הסיבה שפעמים אין לאדם דיבורים לדבר עם השם יתברך, כי גם את הדיבורים בעצמם אסור לקחת בכוחי ועוצם ידי, אלא יש לבוא לתפילה בהכנעה בלי דיבורים, ולבקש מה' שהוא יעזור לנו להתפלל לפניו על ענין פלוני, בבחינת ה' שפתי תפתח - לאדם מערכי לב, ומה' מענה לשון.

וזה היה פגם משה שהכה בסלע, כלומר שרצה להמשיך ישועה בכח, ולא באופן של דיבור אל הסלע והלב העליון ברחמים ותחנונים. (ליקו"מ סי' כ, סי' קצ"ו, ליקו"ה גזילה ה')

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הזמנה בשבת והשתתפות בשמחה

החסיד את המדבקה בקלות מבלי לקרוע אותה ולא למוחק את מה שכתוב עליה - אזי אם יש צורך הגון לכך, אפשר להקל ולהסירה בשבת (וכמ"ש הגרש"א בשש"כ לה' הערה סז, כיון שהדבקה עשויה לזנוק ולא לקיים. אך יש מפסקים על היתר זה).
ד. מותר לקרוא בשבת הזמנה לשמחה. ואף על פי שאסור לקרוא בשבת 'שטרי' הדיזנות, והיינו: כל כתב שהוא הקשור לענינים כספיים, רשימות ומודעות של דברי חולין, וכן מכתב שכבר קראו אותו. - מכל מקום לענינו נראה שמוותר כיון שהוא לדבר מצוה. (ראה שו"ע סימן שז יב-יז ובמשנ"ב סי' קמז).

השתתפות בשמחה

א. מי שאינו רוצה לבוא לשמחת חברו כי חברו לא השתתף בשמחתו - אם עושה כן בגלל שרוצה להשיב לו כגמולו, הרי זה עובר על 'לא תיקום'. ואם כן משתתף ואומר לו 'איני כמותך שלא באת אצלי', הרי זה עובר על 'לא תיטור'.
אמנם למי שקשה לו גם בלאו הכי לבוא, אך אם חברו היה בא אצלו היה מוכרח להתאמן על זה, וכיון שהוא לא בא אינו מרגיש התחייבות להתאמן כל כך - אזי אם הוא אכן בטוח לגמרי שאינו כלל מחמת הקפידה עליו, מותר לו שלא להשתתף (הגרי"ז ילברשטיין בקובץ נרות האדם לאדם ג).
ב. הבא לשמחת חבירו בעיר אחרת, מסירת וקריאת הזמנה בשבת א. אין למסור בשבת 'הזמנה' לחתונה או בר מצוה שיערכו בימות החול או בשבת אחרת. משום 'איסור מכין', והיינו שאסור לעשות שום דבר בשבת לצורך ימות החול או לשבת הבאה, ואפילו הוא מהדברים שמוותר לעשות בשבת, ואפילו הוא לדבר מצוה (ראה משנ"ב סימן רנד ס"ק מג. תהלה לודו סימן שב ו).
אמנם אם לא תהיה אפשרות למסור אותה בימות החול או שיהיה הפסד בגלל זה - יש מי שמתיר למסור בשבת. אך לא תהיה אם הוא רק בכדי להרויח זמן או טירחה (שמירת שבת כוללתה פרק כח צא). אבל מותר בכל אופן למסור הזמנה לשמחה שתערך בשבת זו.
ב. הזמנה לשמחה 'בפרה' בלבד בלי נתינת הזמנה - יש מי שאסור (הגרש"א בשלחן שלמה סימן שז יא, שיש איסור מכין גם בדיבור). ונראה שהמיקל יש לו על מה לסמוך, ובפרט אם קשה להזמין בימות החול (וכמשמעות השו"ע בסימן שז ז-ח).
ג. הזמנה הנתונה במעטפה סגורה - אין לפתוח אותה בשבת (משנ"ב סימן שמי מא). אך אם קורעים את המעטפה באופן שלא תהיה ראויה לשום שימוש - דעת החזו"א שמוותר (א"ח סימן סא ב).
אם אין הזמנה מונחת במעטפה אלא מודבקת עם מדבקה - אם יש אפשרות

לשיעורים מידע ופרטים
על הפריקט, הנגזרות והמלגות
חייג עכשיו!
077-336-2063
או בעמדות נדרים פלום

בשני יצריך
שיחיה לבו שלום עם ה' אלקיו,
היינו שלא יהיה לבו חלק עליה.
(ליקוטי מוה"ן, תורה פב, מאמר יוסב אלוקים)